

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoPr/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920202252
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5920202252.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, právne zastúpený JUDr. Rastislavom Stašákom, advokátom so sídlom U. O., XX. B. XX, proti žalovanému: LUPEK TRANS, s. r. o., so sídlom Plátenícka 1/4, Štefanov nad Oravou, IČO: 50 982 991, právne zastúpený spoločnosťou JUDr. Eva Luticová, s. r. o., so sídlom Hviezdoslavova 51, Námestovo, IČO: 52 620 751, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok z 29. júna 2021 č. k. 5Cpr/34/2020-46 v spojení s opravným uznesením z 25. augusta 2021 č. k. 5Cpr/34/2020-67, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. **z r u š u j e** a v tomto rozsahu mu vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalovaným zo dňa 21.10.2020 žalobcovi je neplatné (výrok I.). Žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy vo výške 2 420 eur za výpovednú dobu dvoch mesiacov, do 30 dní od právoplatnosti výroku rozsudku v zmysle § 79 ods. 5 v spojení s podmienkami uvedenými v § 141 ods. 7 a § 134 Zákonníka práce (výrok II.). V zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok III.) Na základe vykonaného dokazovania v konaní mal preukázané, že žalobca pracoval u žalovaného na základe pracovnej zmluvy z 10.02.2020 ako vodič medzinárodnej prepravy, pričom na základe Dodatku č. 1 k pracovnej zmluve bol pracovný pomer dohodnutý na dobu neurčitú od 24.07.2020. Žalovaný ako zamestnávateľ listom zo dňa 21.10.2020 okamžite skončil pracovný pomer so žalobcom z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, ktoré malo spočívať v tom, že: „zamestnanec ako vodič z povolania je povinný naložiť všetko, čo mu zamestnávateľ prikáže, za podmienok, ak ho naloženie tovaru alebo vecí nijakým spôsobom neohrozuje na živote. Dňa 09.10.2020 sa zamestnanec svojvoľne rozhodol, že po naložení druhej nakládky už nič viac nenaloží, aj napriek tomu, že možnosti, miesto a čas na to boli“. Okamžité skončenie pracovného pomeru bolo žalobcovi doručené 21.10.2020, na ktoré žalobca reagoval stanoviskom zo dňa 26.10.2020 ako aj v predchádzajúcom liste z 22.10.2020, v ktorých neakceptoval ukončenie pracovného pomeru z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, a tento považoval za vymyslený. Vychádzajúc z hľadiska naplnenia atribútov uvádzaných v bodoch 8., 9., 10. a 11. odôvodnenia rozsudku dospel k záveru, že zákonné podmienky pre okamžité skončenie pracovného pomeru žalovaným na základe listu z 21.10.2020 v zmysle § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce neboli naplnené. Formálne náležitosti uvedeného právneho úkonu boli naplnené, keďže okamžité skončenie pracovného pomeru

bolo písomné, bolo doručené zamestnancovi, dôvod pre okamžité skončenie pracovného pomeru bol skutkovo vymedzený, zamestnávateľ okamžite skončil pracovný pomer v lehote stanovenej v § 68 ods. 2 Zákonníka práce. Zo skutočností uvádzaných žalovaným v okamžitom skončení pracovného pomeru však nevyplýva, aké základné povinnosti zamestnanca formulované v § 81 Zákonníka práce vyplývajúce z interných predpisov boli zo strany žalobcu porušené, vychádzajúc z tvrdenia žalovaného ako zamestnávateľa v okamžitom skončení, že zamestnanec sa svojvoľne rozhodol, že dňa 08.10.2020 po naložení druhej nakládky už nič viac nenaloží. Vo vzťahu k uvedenému žalobca uviedol, že k odmietnutiu realizovať ďalšiu nakládku reagoval z dôvodu, že ako šofér bol zodpovedný za uloženie tovaru, za jeho poškodenie a preťaženie kamióna. V danom prípade vzniklo nedorozumenie ohľadom uloženia tovaru, vzhľadom na povahu tovaru kontaktoval ich špeditéra, celá situácia sa objasnila, pričom pri druhej nákladne konštatoval, že ďalšia nakládky 8 europaliet tam už nevojde. Žalovaný ako zamestnávateľ sa v okamžitom skončení pracovného pomeru obmedzil len na všeobecné konštatovanie, že zamestnanec mal možnosť, priestor i čas naložiť i tretiu nakládku, čo však odmietol a bez podloženia konkrétnych skutočností a dôkazov. Výsluch svedka - špedičnej firmy na návrh žalovaného nevykonaný, keďže už v samotnom okamžitom skončení pracovného pomeru mali byť uvedené všetky konkrétne okolnosti, za ktorých malo dôjsť dňa 09.10.2020 k rozhodnutiu zamestnanca o nenaložení ďalšej nakládky. Žalobcovi v zmysle § 79 ods. 4 Zákonníka práce v zmysle žaloby priznal nárok na náhradu mzdy z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru, vychádzajúc pritom z priemerného zárobku vyčísleného podľa odpracovaných a zaplatených dní za rok 2020, keď žalovaný uvedený uplatnený nárok žalobcu nerozporoval.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia súdu prvej inštancie v bode 12. o nevykonaní dôkazu vypočítaním špedičnej firmy ohľadom preťaženia a samotnej nakládky zo záverom, že už v samotnom okamžitom skončení pracovného pomeru mali byť uvedené konkrétne okolnosti, za ktorých malo dôjsť dňa 09.10.2020 k rozhodnutiu zamestnanca o nenaložení ďalšej nakládky, je v rozpore s odôvodnením rozsudku v bode 8., v ktorom súd konštatoval, že hmotnoprávna podmienka platného okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorou je vymedzenie dôvodu pre okamžité skončenie pracovného pomeru, bola v predmetnom prípade splnená. Rovnako potom zmätočne pôsobí argument súdu, že ako zamestnávateľ mal v samotnom okamžitom skončení pracovného pomeru uviesť konkrétne okolnosti, za ktorých malo dôjsť dňa 09.10.2020 v rozhodnutí zamestnanca o nenaložení ďalšej nakládky, pričom absentuje záver, o aké porušenie právnych predpisov sa má jednáť. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie vyslovil, že v spore ako žalovaný nepreukázal závažné porušenie pracovnej disciplíny na strane žalobcu. Ak súd prvej inštancie prijal takýto záver, pričom na pojednávaní mal záujem tieto skutočnosti dokázať svedeckou výpoveďou, vykonaniu ktorej ako dôkazu pre zmienenú zmätočnú argumentáciu súdu nedošlo, bol naplnený dôvod odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP. Súd prvej inštancie nedôvodne žalobcovi priznal nárok na náhradu mzdy v zmysle § 79 ods. 4 písm. b), ods. 5, § 134 ods. 1, ods. 2 Zákonníka práce, keďže v zmysle § 118 ods. 2 Zákonníka práce za mzdu sa nepovažujú cestovné náhrady vrátane nenárokovaných cestovných náhrad. Vychádzajúc z predložených dokladov žalobcu o vyplatenej mzde za predchádzajúci štvrtrok v roku 2020, t. j. za mesiac júl, august a september 2020, žalobcovi by vznikol nárok na náhradu mzdy maximálne vo výške 1 161,06 eur za dva mesiace výpovednej doby. Priznanie náhrady mzdy vo výške 2 420 eur je nesprávne, keďže v danom výpočte bola nesprávne započítaná aj suma cestovných náhrad. Neobstojí argument súdu, že výšku náhrady mzdy nerozporoval, nakoľko aj v prípade, že sú splnené podmienky v § 151 ods. 1 CSP, súd z takéhoto tvrdenia nemal vychádzať pokiaľ existuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti v zmysle § 186 ods. 2 CSP, tak, ako v danom prípade vyplýva zo znenia pracovnej zmluvy zo dňa 10.02.2020. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení podaného odvolania žiadal rozsudok ako správny potvrdiť. Uviedol, že žalovaný v okamžitom skončení pracovného pomeru nekonkretizoval, aké konkrétne povinnosti zamestnanca formulované v § 81 Zákonníka práce boli z jeho strany porušené, v okamžitom skončení pracovného pomeru sa žalovaný obmedzil len na všeobecné konštatovanie nevykonaných pokynov zamestnávateľa. Vzhľadom na všetky okolnosti tohto prípadu, tvrdenie žalovaného o spôsobiť škody vo výške 400 eur nebolo preukázané (ktorú nebol povinný nikomu nahradiť, keďže žiadna škoda ani nevznikla), nebolo preto dôvodné takéto jeho konanie považovať za závažné porušenie pracovnej disciplíny, navyiac, ak svoje konanie dostatočne odôvodnil a trval na tom, že konal v najlepšom záujme žalovaného, aby súčasne neporušil príslušné predpisy. Žalovaný po podaní žaloby výšku uplatneného nároku na náhradu mzdy nenamietal. Pokiaľ v odvolaní poukázal na mzdu uvádzanú v pracovnej zmluve ako minimálnu, v

skutočnosti bola mzda vyplácaná vo vyššej sume a takáto námietka žalovaného nemá požívať právnu ochranu. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 370 a § 380 CSP, ktorý v napadnutom výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP ako správny potvrdil, vo výroku II. (a v súvisiacom výroku o trovách konania) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec v rozsahu zrušenia mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Záver súdu prvej inštancie, ktorý na základe výsledkov vykonaného dokazovania a skutkových zistení dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby na určenie, že okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce dané žalobcovi listom žalovaného zo dňa 21.10.2020 je neplatné, keďže dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru nebol určitým spôsobom konkretizovaný uvedeným skutočnosťami, v ktorých vidí účastník naplnenie zákonného dôvodu, je správny.

6. Okamžité skončenie pracovného pomeru je jednostranný právny úkon účastníka pracovného pomeru adresovaný druhému účastníkovi tohto pomeru, ktorý smeruje k skončeniu pracovného pomeru. Zákon pre platnosť tohto právneho úkonu predpisuje formálne a obsahové náležitosti. Okamžité skončenie pracovného pomeru medziiným musí byť písomné a doručené, zamestnávateľ v ňom môže uplatniť iba dôvod uvedený v Zákonníku práce, ktorý v ňom musí skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom. Uvedený dôvod sa nesmie dodatočne meniť (§ 70 Zákonníka práce). Z ustanovenia § 15 Zákonníka práce vyplýva, že prejav vôle treba vykladať tak, ako to so zreteľom na okolnosti, za ktorých sa urobil, zodpovedá dobrým mravom. Platnosť právnych úkonov (vrátane pracovnoprávných úkonov vedúcich k skončeniu pracovného pomeru) je potrebné posudzovať so zreteľom na okolnosti, za ktorých bol právny úkon urobený.

7. Dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru musí byť v písomnom okamžitom skončení pracovného pomeru uvedený tak, aby bolo zrejmé, aké sú skutočné dôvody, ktoré vedú druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu k tomu, že rozvážuje pracovný pomer, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť, t. j. ktorý zákonný dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru uplatňuje, a aby bolo zabezpečené, že uplatnený dôvod nebude možné dodatočne meniť. K splneniu hmotnoprávnej podmienky platného okamžitého skončenia pracovného pomeru je teda potrebné, aby dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru bol určitým spôsobom konkretizovaný uvedením skutočností, v ktorých účastník vidí naplnenie zákonného dôvodu tak, aby nemohli vzniknúť pochybnosti, z ktorého dôvodu sa pracovný pomer okamžite končí.

8. V danom prípade správne súd prvej inštancie v bode 12. rozsudku vyhodnotil, že neboli naplnené podmienky platného okamžitého skončenia pracovného pomeru, keďže dôvod skončenia pracovného pomeru nebol skutkovo a ani uvedením podstatných skutočností vymedzený tak, aby bolo jednoznačne zrejmé, k akému konkrétnemu porušeniu povinnosti alebo dodržovania pracovnej disciplíny z hľadiska plnení si pracovných povinností zo strany zamestnanca (žalobcu) na základe okamžitého skončenia pracovného pomeru došlo. V okamžitom skončení pracovného pomeru na základe písomného podania žalobcu absentuje také vymedzenie skutkových dôvodov vo vzťahu k uvedeniu nenaplnenia alebo porušenia pracovných povinností zo strany zamestnanca, aby tieto boli určité a zrozumiteľné, ale aj z hľadiska vymedzenia konkrétnych skutkových okolností z hľadiska miesta, času a konkrétneho (spôsobu) konania zamestnanca. Navyiac, v danom prípade vymedzenie skutkového dôvodu žalovaným v okamžitom skončení pracovného pomeru, že zamestnanec „svojoľne rozhodol, že po naložení druhej náklady už nič viac nenaloží“, nezodpovedá ani výsledkom vykonaného dokazovania na základe tvrdení žalobcu (vyplývajúce z jeho písomných podaní a výpovede na pojednávaní dňa 29.06.2021), ako aj z dôkaznej iniciatívy žalovaného (vychádzajú z jeho písomných podaní a výpovedí konateľa žalovaného na pojednávaní dňa 29.06.2021), z ktorých vyplýva, že zo strany zamestnanca nedošlo k „odmietnutiu“ vykonať príkaz zamestnávateľa (prípadne na základe výpovede konateľa žalovaného podľa pokynu špedície) tretiu nákladku tovaru, ale vznikol problém v spôsobe uloženia tovaru na návесе kamiónu pri prvej a druhej nákladke, keď aj štatutárny zástupca žalovaného na pojednávaní pripustil, že došlo

k chybnej komunikácii ohľadom konkretizácie nakladaného tovaru (jeho dĺžky) a aj v nemožnosti (z časového hľadiska) vykonať tretiu nakládku tovaru. Už na základe takto zistených skutočností odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že neboli naplnené podmienky pre okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce a vykonanie ďalšieho dokazovania výsluchom špeditárskej spoločnosti nebolo už dôvodné.

9. Odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku II., v ktorom žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy vo výške 2 420 eur s poukazom na ustanovenie § 79 ods. 4 písm. b), ods. 5, § 141 ods. 7 a § 134 Zákonníka práce. Žalovaný v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie v uvedenej časti namietal, že súd prvej inštancie nesprávne priznal žalobcovi náhradu mzdy, keď v rozpore s podmienkami uvedenými v § 118 ods. 2 Zákonníka práce do priemerného mesačného zárobku započítal aj cestovné náhrady, ktoré v zmysle § 118 ods. 2 Zákonníka práce sa za mzdu nepovažujú.

10. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť, či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (3 Cdo 218/2017, 3 Cdo 150/2017, 4 Cdo 7/2018, 4Cdo 32/2018, 7 Cdo 99/2018).

11. Na pojednávaní konanom dňa 29.06.2021 je zaznamenaná v zápisnici výpoveď štatutárneho zástupcu žalovaného (na čl. 45), ktorý vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu mzdy uviedol, že ... „priemerný zárobok dosahoval (žalobca) tých 1 210 eur, bola to minimálna mzda a diéty“.

12. Vzhľadom k tomu, že rozhodovanie o priznaní náhrady mzdy na základe vyššie citovaných ustanovení Zákonníka práce je právnym posúdením súdu (nie skutkovým), pričom už z výpovede štatutárneho zástupcu pravdepodobne vyplýva, že do výpočtu náhrady mzdy boli žalobcom v podanej žalobe zahrnuté aj cestovné náhrady (diéty), ktoré za mzdu v zmysle § 118 ods. 2 Zákonníka práce sa nepovažujú, pričom súd prvej inštancie tieto okolnosti v konaní neskúmal, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o priznaní náhrady mzdy (spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania) zrušil a vec v rozsahu zrušenia mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)